ชื่อเรื่องวิทยาน**ีพน**ธ์

การประเมินการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ จังหวัดลำพูน

ชื่อผู้เชียน

นายสุรชัย ชยัน

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม์ จันทน์หอม ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญส่ง นิลแก้ว กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา วัฒนาพันธุ์ กรรมการ

าเหลืดย่อ

การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติ ธรรมของคณะสงฆ์ จังหวัดลำพูน โดยมุ่งประเมินองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านพระ ปริยัติธรรม 4 ประการ คือ 1)ความต้องการของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกับการศาสนา 2)ปัจจัย พื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม 3) กระบวนการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม 4) ผลการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม

วิธีการวิจัย ได้ใช้การรวบรวมข้อมูลจาก เจ้าคณะอำเภอและเจ้าคณะจังหวัด ศึกษาธิการ อำเภอและศึกษาธิการจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ผู้สอน ไวยาวัจกร ผู้เรียน เจ้าอาวาส โดยใช้แบบ สอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบตรวจสอบรายการ ทั้งนี้ได้มีการสำรวจวัสดุครุภัณฑ์และ ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อ เรื่อง บรรยาย แจกแจงความถี่ คำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตก ต่างของค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น แล้วนำสภาพที่ปรากฏมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ กำหนดไว้

ผลการวิจัยมีดังนี้

- 1. ความต้องการของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกับการศาสนา การจัดการศึกษาด้านพระ ปริยัติธรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกับการศาสนา เท่าที่ควร
- 2. ความเหมาะสมของปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม ในด้าน ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษายังมีความเหมาะสมน้อย โดยเฉพาะด้านอาคารสถานที่ การจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ปรากฏว่ายังไม่สอดคล้องกับเกณฑ์เท่าที่ควร
- 3. ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม ในด้านกระบวน การจัดการศึกษาอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม ทั้ง 3 ด้าน คือ การบริหารและบริการการศึกษา การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา
 - 4. ผลการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม
- 4.1 สภาพการจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม ในสภาพการจัดการศึกษายังมี ความเหมาะสมน้อย การจัดการศึกษายังไม่ทั่วถึง คุณภาพการศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 4.2 สภาพผลข้างเคียง ผลกระทบ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการ ดำเนินงานจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรม ทำให้เกิดผลข้างเคียงหรือผลกระทบต่อหน่วยงานและ ผู้เกี่ยวข้องกับการศาสนาเป็นไปในทางที่ดีมากกว่าในทางที่ไม่ดี การดำเนินงานจัดการศึกษามีปัญหา และอุปสรรคทั้งในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการและผลการจัดการศึกษาด้านพระ ปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ จังหวัดลำพูน ควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในแนว ทางการดำเนินงานจัดการศึกษาด้านพระปริยัติธรรมต่อไป

โดยสรุป การจัดการศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณรในจังหวัดลำพูน ได้ผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในเรื่องของกระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าควรมีการปรับปรุง อย่างรีบด่วน และมีหลักเกณฑ์ต่อไป ส่วนด้านอื่น ๆ ก็ยังถือไม่ได้ว่าบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจ ตรงข้ามมี ความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขในอันดับต่อไป Thesis Title :

Evaluation of Education Management for Buddhist Monks in Lamphun Province

Author

Mr. Surachai Kayan

M. Ed.

Educational Measurement and Evaluation

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Suthan Janhom

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Boonsong Nilkaew

Member

Assoc. Prof. Dr. Buppha Wattanaphan Member

Abstract

This research aimed to evaluate Education Management for Buddhist Monks in Lamphun Province. The evaluation aimed at 4 components with Education Management of Lord Buddha's teaching: 1) Requirements of institutes and other personnel involved with religion. 2) Primary components of Education Management of Lord Buddha's teaching. 3) Education Management process of Lord Buddha's teaching. 4) Consequence of Education Management of Lord Buddhs's teaching.

Method of the research, by compile data from monk dean of the district and monk deans of the province, district education officers and provincial education officers, school administrators, instructors, temple warden, learners, abbots, by means of questionaires, interviewed, observationed and documented. The survey of materials and audiovisual materials related to Education Management of Lord Buddha's teaching was conducted as well as related literature was reviewed. Data analysis consisted of analytical description, frequency, percentile, arithmetic

means, standard deviation and means test of self assessment. The actual phenomenon was compared with the specified criteria.

The results of the study were as follows:

- 1. Requirements of institutes and other personnel involved with religion. Education Management of Lord Buddha's teaching did not reach requirements of institutes and other.
- 2. The fitness of primary components of Education Management of Lord Buddha's teaching. Primary components of Education Management did not correspond; particular in building, method, material and budget did not correspond.
- 3) The fitness of Education Management Process of Lord Buddha's teaching. Education Management process did not correspond all 3 topic: asministrafire and service of education, the teaching/learning activities, educational measurement and evaluation.
 - 4) Consequence of Education Management of Lord Buddha's teaching
- 4.1 Education Management of lord Buddha's teaching. Education Management did not correspond. Education Management did not area. Quality of education were in disagreement.
- 4.2 As the result of the side-effects of impacts, problems and recommendations, it was concluded that both positive and negative side-effects caused by Evaluation Management process. The problems in context, input, process and consequence of Education Management for Buddhist Monks in Lumphun Province and recommendations, emphasis should be placed upon the development of Evaluation Management of Lord Buddha's teaching and quidelines.

Education Management for bhikkus and novices in Lamphun Province, learning outcome was not congruent to the stated criteria; particular in Education Management process, emphasis should be placed upon the

development and the principles, The other Education Management did not correspond closely to requirements of institutes and other personnel involved with religion, emphasis should be placed upon the development.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved